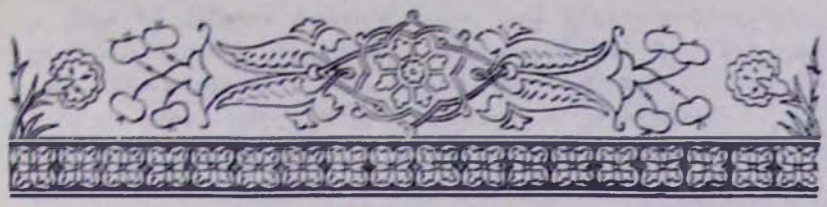

138. ՔՅԱՍԻԲՆ ՈՒ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆԸ

Մի բյասիբ ամբեն օր բուդյու, ռավբետ չոքբմ ա, աղոթկը ա-նում, ասում ա. «Աստուծ ջան, մի հարիր մանեթ տաս տանեմ ինձ մհար մի լուծ եկը առնեմ, կով առնեմ ապրեմ։ Համա, վրեր հարի-րիս երկու մանեթ էլ պակաս բլի՝ վրե չեմ ունիլ»։

Մի աստուրական ինչրան բուիյով անց ա կենում. բյասիբի աղոթկը մանում ա։ Մի օր էլ ասում ա. «Պետկ ա փոբցեմ սրան. արևնամ գուդ ա ասում, թե՞ չէ, իրան խոսկի աբերը կլի, թե չէ»։

Պիրում ա իննասունութ մանեթ ա կախ անում բյասիբի կտրո-վրա էս մարթը, վրեր տբենում ա, կտրովը փող վեր ընգյալ, ասում ա. «Ա՛ կնիկ, մի խոնչեն պի էս փողերը վրեն հմբարենք, տբն-նանր գո՞ւղ ա»։

Համբարում ա, տբենում երկու մանեթ պակաս ա, ասում ա. «Հե՞յ, հե՞յ, ա իննասունութ մանեթ զրդյող աստված, հալբաթ էն երկու մանեթն էլ մի օր կզրդյես, իննասունութ մանեթ զրդյողը, էն եր-կու մանեթն էլ կզրդյի»։

Աստուրականը աբենում ա, վրեր տա՝ փողերը վեկալավ, գահեց, տոում ա. «Տբեհա՞ր տա՝ էտ շան տղին, ի՞նչ խաթի մեջ բյեց ինձ»։ Կյալիս ա, ասում ա. «Փողերս տա՝»։

Ասում ա. «Արա՛, ի՞նչ փողեր»։

Ասում ա. «Էն, վրեր ծրեր կտրովը զվեր բցեցի»։

Ասում ա. «Արա՛, խի տա՝. խելքս հայի հետ ես կերել, խի՞ իմ կարովը փող զվեր քցիր, փող տանանամ, սաղ-սաղ ջբերտ կկոխես, հմի տա՝. իմ կտրովը փող զվեր կբցե՞ս։ Թե տբեհել ես, վրեր

քշեր-ցիրեկ ծնգներիս վրա՝ շոքած աստծուն աղոթկն եմ արել ու հարիր մանեթ խնթրել, աստած էլ խնթիրքս կատարեց, փողը ղրգյեց, հմել տու ես ուզում խլե՞ս։ Հըլա՝ ծնգներիս մտիկ. մաշվել ա, էնքան շոքել ու ադոթել եմ, քյնա՛, քյնա՛ պանիտ»։

Առտուրականին տուս ա անում ու տուռը փակում։ Առտուրականը կյալիս ա դատավորի կուշտը, դատի ա տալի։ Ինչ անում ա, անում, տա՝ դատի չի կյալի։ Էս առտուրականի մըիտկն ա, վըեր դատարանի միջոցով իրան փողերը ետ առնի։ Կյալիս ա էս աղքատին խնթրում ա, ասում ա. «Դե գոնյա արի դատըմը պատմի, թե վրենց ըլավ»։

Ասում ա. «Ախպրե՛ր, ընդի հազար տրեսակ մարթ ա մտնում, տուս կյալի, ես էլ էս լաթերովը համանչում եմ, վրենց կյամ։ Գոյնա քու կաստումներիցը պի հաքնեմ, սապոկներիցտ էլ մի ջուխտ հետը, ծիտ էլ ինձի՝ նստեմ կյամ»։

Էտ մարթը տրհե միամիտ պիրում ա, տալի տրան։ Սա լավ հաքնում, կապում, ծին նստում, կյալիս ա դատավորի կուշտը։ Դատավորը քյատիբին ասում ա. «Էս մարթի փողը խի չես տալի»։

Ասում ա. «Դատավորը ապրած կենա, սա էնքան անխիղճ ա, էնքան անաստված ա, վըեր մնի ծրեռին մի պան տրենա լավը, կասի իմն ա։ Համի, վրեր տա՝ փրան խիխճը կորցնի, կասի՝ նրա՝ հաքի շորերն էլ ա իմը, չաքյմենին էլ ա իմը. վրեր մի քիչ էլ կենանք, կասի՝ տակի ծին էլ ա իմը»։

Դատավորը ասում ա. «Էն մարթի հաքի կաստումը ո՞ւմն ա, ծին ո՞ւմն ա»։

Ասում ա. «Էն էլ ա իմը»։

Ասում ա. «Դե քյնա՛, քյնա՛ պանիտ, համանչում էլ չես, անխիղճութինը կոխել ա, համի էտ մարթին ա՞ ուժտ պատում։ Մհել վրեր մացել եմ էտ մարթին նեղցրել ես, էլ գյիդում չեմ, թե քեզ ինչ կանեմ»։

Էս առուտուրականը սկսում ա ծվծվալը. ղլմղալ անիլը, համա էլ պանի տրեղ չի անց կենում։

Դատավորը ասում ա. «Քյնա ծեր տուն, թող փորցի մհել նա՝ քեզ նեղցնի՞»։